

**Қазақстан Республикасы
Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамызындағы
№ 1080 қаулысымен бекітілген**

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
МЕМЛЕКЕТТІК ЖАЛПЫҒА МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНАН КЕЙІНГІ БІЛІМ. ДОКТОРАНТУРА.
НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕР**

ҚР МЖМБС 5.04.034 - 2012

Білім берудің тиісті деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамызындағы № 1080 қаулысы

Осы қаулы 2013 жылғы 1 қыркүйектен бастап қолданысқа енгізіледі.

«Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы шілдедегі Заңының 4-бабының 24) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі

ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Қоса беріліп отырған:

- 1) мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 2) орта білім берудің (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру) мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 3) техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 4) орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 5) жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 6) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты бекітілсін.

2. Осы қаулы ресми жариялануға тиіс және 2013 жылғы 1 қыркүйектен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі

К.Мәсімов

Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты

2 бөлім.

ДОКТОРАНТУРА

1. Жалпы ережелер

1. Осы жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты (бұдан әрі – стандарт) «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі Заңына сәйкес әзірленді және PhD докторантураның білім беру бағдарламаларының мазмұнына, докторанттардың білім траекториясына, білім беру құрылымы мен мазмұнына, докторанттардың дайындық деңгейін бағалауға қойылатын талаптарды белгілейді.

Осы стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) докторантура – кемінде 3 жыл нормативті оқу мерзімімен міндетті түрде теориялық оқудың кемінде 75 кредитін, сондай-ақ кәсіби практиканың кемінде 6 кредитін және докторанттың ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысының (ДФЗЖ/ДЭЗЖ) кемінде 28 кредитін меңгерту арқылы философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор ғылыми дәрежесін бере отырып, ғылыми және педагог кадрларды даярлауға бағытталған жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің кәсіптік оқу бағдарламасы;

2) докторант – докторантурада білім алушы тұлға;

3) докторлық диссертация – теориялық қағидалар жиынтығын жаңа ғылыми жетістік деп тануға болатын немесе маңызды әлеуметтік-мәдени немесе экономикалық мәні бар ғылыми мәселе шешілген, не енгізілуі елдің экономикасының дамуына айтарлықтай үлес қосатын ғылыми дәлелденген техникалық, экономикалық немесе технологиялық шешімдер берілген, дербес зерттеу болып табылатын ғылыми жұмыс.

2. Докторантураның білім беру бағдарламаларын ведомстволық бағыныстылығы мен меншік нысанына қарамастан, докторантураның тиісті мамандықтары бойынша білім беру қызметін жүргізуге құқық беретін лицензияның және аккредиттелген әріптес ғылыми ұйымдармен бірлескен ғылыми және білім беру бағдарламаларын орындау, зерттеу базаларын ұсыну бойынша ынтымақтастық туралы шарттардың негізінде жоғары оқу орындары жүзеге асырады.

3. Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындары философия докторларын (PhD) және бейіні бойынша докторларды даярлады:

1) Қазақстан Республикасының жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім мамандықтарының жіктеуішіне;

2) осы стандартқа және докторантура мамандықтарының үлгілік оқу жоспарларына;

3) академиялық күнтізбеге;

4) докторанттардың жеке оқу жоспарларына;

5) оқу жұмыс жоспарларына;

6) пәндер бойынша оқу бағдарламаларына;

7) докторанттың жеке жұмыс жоспарына сәйкес жүзеге асырады.

4. Ғылыми және педагогикалық кадрларды даярлау докторантурада кемінде үш жыл оқу мерзімімен философия докторы (PhD) мен бейіні бойынша доктор ғылыми дәрежесін бере отырып жүзеге асырылады.

5. Философия докторын (PhD) даярлаудың білім беру бағдарламасы ғылыми-педагогикалық бағытқа ие және жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім мен ғылым салалары үшін іргелі білім беру, әдіснамалық және зерттеушілік даярлық пен ғылымның сәйкес бағыттары бойынша пәндерді терең оқытуды қарастырады.

6. Бейін бойынша доктор даярлаудың білім беру бағдарламасы ұлттық экономиканың салаларына, әлеуметтік салаға: білім беру, медицина, құқық, мәдениет, қызмет көрсету, бизнес салалары және т.б. үшін іргелі білім беру, әдіснамалық және зерттеушілік даярлық пен ғылымның сәйкес бағыттары бойынша пәндерді тереңдетіп оқытуды қарастырады.

Бизнес ортасы үшін мамандар даярлау мақсатында жоғары оқу орны DBA бағдарламасын іске асыра алады. DBA кәсіптік білім беру бағдарламасы шеңберінде мамандар даярлау мазмұны мен деңгейіне қойылатын ең төменгі талаптарды білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

7. Докторантурада білім алу мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде тек күндізгі оқыту нысанында жүзеге асырылады.

8. Докторантураның білім беру бағдарламаларын іске асыратын жоғары оқу орнында докторантураның аккредиттелген білім беру бағдарламаларын іске асыратын шет елдік жоғары оқу орындарымен және ғылыми орталықтарымен білім мен ғылым саласындағы ынтымақтастық туралы келісімдер міндетті түрде болуы тиіс («Әскери іс және қауіпсіздік» тобы мамандықтары бойынша мамандар даярлайтын жоғары оқу орнын қоспағанда).

9. Докторантураның білім беру бағдарламасын меңгерген және докторлық диссертациясын қорғаған тұлғаға білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен Ғылыми дәрежелер мен ғылыми атақтар беру қағидаларына сәйкес PhD доктор немесе бейін бойынша доктор ғылыми дәрежесі беріледі.

10. Осы стандартты қолдану мынадай мақсаттарға жетуді көздейді:

1) докторанттардың дайындық деңгейіне және жоғары оқу орындарының білім беру қызметіне міндетті талаптар қою есебінен білім сапасына кепілдікті қамтамасыз ету;

2) білім беру қызметінің барлық субъектілерінің құқықтарын реттеу;

3) докторанттардың дайындығын және білім беру бағдарламаларының сапасын бағалаудың объективтілігі мен ақпараттылығын арттыру;

4) докторанттардың академиялық оралымдылығы үшін жағдай жасау;

5) Қазақстанның біртұтас білім беру кеңістігінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету;

6) PhD доктор немесе бейін бойынша доктор ғылыми атағының берілуі туралы Қазақстан Республикасы құжаттарының халықаралық білім беру кеңістігінде және халықаралық еңбек нарығында танылуын қамтамасыз ету.

11. Докторантура мамандықтарының үлгілік оқу жоспарлары осы стандарттың ережелеріне сәйкес келуі және білім беру бағдарламаларының құрылымына, көлемі мен мазмұнына, нормативті оқу мерзіміне және докторанттарды даярлау деңгейіне қойылатын талаптардың жиынтығын анықтауы тиіс.

ЖОО докторантура мамандықтарының тізбесі Қазақстан Республикасының жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім мамандықтарының бекітілген жіктеуішіне сәйкес болуы тиіс.

12. Докторантура мамандықтары шеңберінде жоғары оқу орындары Ұлттық біліктілік шегіне, кәсіптік стандарттарға сәйкес және Дублин дескрипторларымен және Еуропалық біліктілік шегімен келісілген білім беру бағдарламаларын өз бетінше әзірлейді.

Білім беру бағдарламалары оқыту нәтижесіне бағдарлануы тиіс.

13. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің үшінші деңгейінің (сатысының) білім беру бағдарламасын аяқтағаннан кейін докторанттардың алған білімінің, білігінің, дағдысы мен құзыретінің деңгейі мен көлемін сипаттайтын Дублин дескрипторлары оқу нәтижелеріне, қалыптасқан құзыреттерге, сондай-ақ ECTS кредит (сынақ) бірліктерінің жалпы санына негізделеді.

2. Білім беру мазмұнына қойылатын талаптар

14. Докторантураның білім беру бағдарламасының құрылымы маңызды бірдей екі білім және ғылым компоненттерінен тұрады, олардың арақатынасын, өлшемін және есебін көрсетеді.

15. Докторантураның білім беру бағдарламасында:

- 1) базалық және бейіндеуші пәндер циклдерін меңгеруден тұратын теориялық оқыту;
- 2) докторанттардың практикалық даярлығы: практика, кәсіби тағылымдамалар түрлері;
- 3) докторлық диссертацияның орындалуын қамтитын ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысы;
- 4) аралық және қорытынды аттестаттау қамтылады.

16. Білім беру бағдарламалары мамандық пен пәндердің оқу-әдістемелік кешендерінің негізінде жүзеге асырылады. Мамандық пен пәндердің оқу-әдістемелік кешендерінің нысанын, құрылымын және әзірлеу тәртібін білім беру ұйымы өзі айқындайды.

17. Жұмыстың барлық түрлерінің еңбек сыйымдылығын есептеу меңгерілген материалдың көлемі бойынша жүзеге асады және оқудың нақты нәтижелеріне жетуге қажетті докторант пен оқытушының еңбек шығынының өлшем бірлігі болып табылатын кредиттермен өлшенеді. Бұл ретте алдыңғы білім деңгейінде игерілген кредиттерді ескеретін жинақтаушы кредиттік жүйе қолданылады.

Докторанттың докторантураға түсер алдында докторантураның тиісті кәсіптік оқу бағдарламасын меңгеруге қажетті барлық пререквизиттері болуы тиіс. Қажетті пререквизиттер тізбесін жоғары оқу орны өзі айқындайды.

Қажетті пререквизиттер болмаған жағдайда докторантқа оларды ақылы түрде меңгеруге рұқсат етіледі. Мұндай жағдайда докторантурада білім алу докторант пререквизиттерді толық меңгергеннен кейін басталады.

18. Оқу процесін кредиттік оқыту технологиясы бойынша ұйымдастыру кезінде оқу пәнінің көлемі кредиттердің бүтін санын құрауы тиіс. Бұл ретте әр пән, әдетте, 2 немесе 3 кредиттен кем болмайтын өлшеммен бағаланады.

19. Докторантураның оқу жоспарларының барлық нысандарында пәндерді кодтаудың бірыңғай жүйесі қолданылады.

Әрбір пән қайталанбайтын бір атауға ие болуы тиіс. Ол бір академиялық мерзімде меңгеріліп, аяқталған соң докторанттар емтихан нысанындағы қорытынды бақылауды тапсырады, ал кәсіптік практиканың барлық түрлері, курстық жұмыстар (жобалар), докторанттардың ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмыстары бойынша дифференциалды сынақ тапсырады.

20. Докторантураның білім беру бағдарламалары пәнді оқудың модульді жүйесі негізінде жобаланады.

21. Базалық пәндер циклі (БП) міндетті компонент пен таңдау компоненті пәндерінен тұрады.

22. Базалық пәндер (БП) циклінің көлемі үлгілік оқу жоспарының жалпы көлемінің 50%-ын немесе 18 кредитті құрайды, оның ішінде 17%-ы міндетті компонент пәндеріне, ал 83%-ы таңдау компоненті пәндеріне бөлінеді.

23. Бейіндеуші пәндер циклінің көлемі үлгілік оқу жоспарының жалпы көлемінің 50%-ын немесе 18 кредитті құрайды.

Бейіндеуші пәндер циклінің пәндері таңдау компонентіне жатады және оларды жоғары оқу орны өзі айқындайды.

24. Міндетті компонент пәндерінің тізбесі үлгілік оқу жоспарымен анықталады. Міндетті компонент пәндерінің көлемін қысқартуға жол берілмейді.

25. Таңдау компоненті пәндерінің тізбесін жұмыс берушілердің талаптары мен еңбек нарығының сұранысына сәйкес жоғары оқу орны өзі айқындайды.

26. Докторантураның білім беру бағдарламасының мазмұны 1-кестеге сәйкес белгіленеді.

№	Пәндердің және қызмет түрлерінің атауы	Кредит бойынша көлемі
1		3
1	Базалық пәндер (БП):	18
1)	Міндетті компонент (МК)	3*
2)	Таңдау компоненті (ТК)	15
2	Бейіндеуші пәндер	18
	Теориялық оқыту бойынша жалпы саны	36
3	Оқытудың қосымша түрлері (ОҚТ)	кемінде 34
1)	Практика (педагогикалық, зерттеу немесе өндірістік) (ПЗӨП)	кемінде 6**
2)	Докторлық диссертацияның орындалуын қамтитын докторанттың ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысы, (ДҒЗЖ/ДЭЗЖ)	28
3)	Докторлық диссертацияны орындау	15
4	Қорытынды аттестаттау (ҚА)	5
1)	Кешенді емтихан (КЕ)	1
2)	Докторлық диссертацияны ресімдеу және қорғау (ДҚ)	4
	Барлығы	Кемінде 75
<i>Ескерту:</i>		
<i>* 2008-2010 жылдарда қабылданған білім алушылардың базалық пәндер циклінің міндетті компонентінің кредиттер саны 6 кредитті құрайды.</i>		
<i>** Практикаға бөлінетін кредиттер санын жоғары оқу орны өзі айқындайды және жалпы еңбек сыйымдылығына кірмейді.</i>		

27. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы № 127 бұйрығымен бекітілген Ғылыми дәрежелер мен ғылыми атақтар беру қағидаларына сәйкес, докторанттың ғылыми зерттеулерінің нәтижелері ғылыми, ғылыми-аналитикалық және ғылыми-практикалық басылымдарда жариялануы тиіс.

28. Білім беру қызметін ұйымдастыру оқу процесін және білім беру мазмұнын жоспарлау, оқу сабақтарын жүргізу тәсілдерін, докторанттың өзіндік жұмысын, олардың оқу жетістіктерін қорытынды бақылау түрлерін таңдау арқылы жүзеге асады.

29. Білім беру мазмұнының құрылымы білім берудің есептеу-өлшегіш құралдары: оқу жоспары мен бағдарламаларына, оқу жүктемесінің көлеміне, академиялық кезеңдер ұзақтығына, академиялық сабақ түрлеріне, оқу материалының көлеміне және т.б. қойылатын талаптарға сәйкес айқындалады.

30. Доктор даярлаудың білім беру бағдарламасына оқу жоспары, пәндердің оқу-әдістемелік кешендері, практикалар (педагогикалық, зерттеу немесе өндірістік) бағдарламалары және ғылыми-зерттеу жұмысының жоспары кіреді.

31. Білім беру мазмұнын жоспарлауды, оқу процесін ұйымдастыру мен өткізу тәсілін кредиттік оқыту технологиясы негізінде жоғары оқу орны өз бетінше жүргізеді.

32. Білім беру қызметін жоспарлау мен ұйымдастыру оқу жоспарлары негізінде жүзеге асады.

Оқу жоспарлары үлгілік (ҮОЖ), жеке (ЖОЖ) және жұмыстық (ОЖЖ) болып бөлінеді.

33. ҮОЖ осы стандарт негізінде докторантураның нақты мамандықтары бойынша әзірленеді және оны білім саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

ҮОЖ-да міндетті компоненттің әрбір оқу пәнінің еңбек сыйымдылығы және әрбір оқу қызметінің түрі (практика, ДҒЗЖ (ДЭЗЖ), кешенді емтихан, докторлық диссертацияны ресімдеу және қорғау) кредитпен анықталады, ал оқу пәндерінің әр циклі бойынша таңдау компоненті кредиттердің жалпы санымен көрсетіледі.

34. ҮОЖ-ға қосымша жыл сайын жоғары оқу орындары таңдау компоненті бойынша барлық пәндердің жүйеленген, аннотацияланған тізбесі болып табылатын элективті пәндер каталогын (ЭПК) жасайды.

ЭПК-да әр оқу пәні бойынша пререквизиттер мен постреквизиттер көрсетіледі. ЭПК докторанттарға элективті оқу пәндерін баламалы таңдау мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

35. Мамандық бойынша ҮОЖ мен ЭПК негізінде докторант эдвайзердің көмегімен ЖОЖ құрады. ЖОЖ әрбір докторанттың жеке білім траекториясын айқындайды.

ЖОЖ-ға міндетті компонент пәндері мен ҮОЖ-дан алынған оқу әрекеттерінің түрлері (практикалар, ДҒЗЖ (ДЭЗЖ), кешенді емтихан, докторлық диссертацияларды ресімдеу және қорғау) және ЭПК ішінен таңдап алынған пәндер компоненті енеді.

36. ОЖЖ оқу жылына мамандықтардың ҮОЖ-ы мен докторанттың ЖОЖ-ы негізінде жасалады және оны Ғылыми кеңестің шешімі негізінде білім беру ұйымының басшысы бекітеді.

ОЖЖ-да оқу жылында оқытылатын пәндер тізбесі және олардың кредитпен санағандағы еңбек сыйымдылығы, оқытылу реті, оқу сабақтарының түрлері мен бақылау нысандары, сондай-ақ оқу қызметінің басқа да түрлері (практикалар, ДҒЗЖ (ДЭЗЖ), кешенді емтихан, докторлық диссертацияларды ресімдеу және қорғау) анықталады.

ОЖЖ оқу сабақтарының кестесін құруға және оқытушының оқу жұмысының еңбек сыйымдылығын есептеуге негіз болады.

ЖОЖ және ОЖЖ-ның нысанын, құрылымын жобалау, бекіту тәртібін жоғары оқу орындары өздері анықтайды.

37. Барлық оқу пәндерінің мазмұны оқу бағдарламаларымен анықталады. Оқу бағдарламалары үлгілік, жұмыс және силлабус болып бөлінеді.

Үлгілік оқу бағдарламалары (ҮОБ) міндетті компонент пәндері бойынша әзірленеді және оларды білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

Оқу жұмыс бағдарламалары мен силлабустар (докторанттарға арналған пән бағдарламалары) оқу жоспарының барлық пәндері бойынша әзірленеді және оларды жоғары оқу орны бекітеді. Бұл ретте, олар міндетті компонент пәндері бойынша үлгілік оқу бағдарламалары негізінде әзірленеді, ал таңдау компоненті пәндері бойынша жоғары оқу орны өзі әзірлейді. Жұмыс оқу бағдарламалары мен силлабустардың нысанын, құрылымын, әзірлеу және бекіту тәртібін жоғары оқу орнының өзі анықтайды.

38. Докторант ғылыми консультанттардың жетекшілігімен жасалатын жеке жұмыс жоспары негізінде оқиды.

39. Докторанттың жеке жұмыс жоспары оқудың толық кезеңіне арналып жасалады және мынадай бөлімдерден тұрады:

- 1) ЖОЖ (қажет болған жағдайда жыл сайын нақтыланады);
- 2) ғылыми-зерттеу/эксперименталды-зерттеу жұмысы (тақырыбы, зерттеу бағыты, мерзімі және есеп беру нысаны);
- 3) практика (бағдарламасы, базасы, мерзімі және есеп беру нысаны);
- 4) негіздемесі мен құрылымы көрсетілген докторлық диссертация тақырыбы;
- 5) докторлық диссертацияны орындау жоспары;
- 6) ғылыми жарияланымдар және тағылымдадан, оның ішінде шетелдік тағылымдамадан өту жоспары.

40. Докторантурадағы оқу сабақтары инновациялық технологиялар мен оқытудың интерактивті әдістерін қолдана отырып жүргізілуі тиіс.

41. Оқу процесін жоспарлау кезінде жоғары оқу орны осы стандартқа 1-қосымшаға сәйкес докторантураның білім беру бағдарламасының компоненттерін бөлу нормаларын басшылыққа алады.

3. Білім алушылардың оқу жүктемесінің ең жоғары көлеміне қойылатын талаптар

42. Докторанттың оқу жүктемесінің көлемі оның оқу жылы бойына әрбір пән немесе оқу жұмысының түрін игеретін кредиттермен өлшенеді.

43. ПОҚ оқу жүктемесін жоспарлау кредитпен немесе аудиториялық оқу сабақтарын кесте бойынша немесе оқу жұмысының басқа түрлері үшін жеке бекітілген график бойынша оқытушының білім алушылармен байланыс жұмысының уақытын білдіретін академиялық сағаттармен жүзеге асырылады.

44. Студиялық және зертханалық сабақтардан өзге аудиториялық жұмыстың бір академиялық сағаты 50 минутқа тең. Студиялық сабақтар үшін бір академиялық сағат 75 минутқа және зертханалық сабақтар үшін 100 минутқа тең.

Докторант практикасының барлық түрлерінің, ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысының және қорытынды аттестаттаудың бір академиялық сағаты 50 минутқа тең.

45. Оқу жұмысының көлемін жоспарлау кезінде бір кредит:

1) семестр түріндегі академиялық кезең бойындағы докторанттың аудиториялық жұмысының;

2) докторанттың кәсіби практика кезіндегі жұмысының;

3) докторанттың ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысы (ДФЗЖ/ДЭЗЖ) кезінде ғылыми консультанттармен жұмысының;

4) докторанттың докторлық диссертацияны жазу мен қорғау бойынша жұмысының;

5) докторанттың кешенді емтиханға дайындық және оны тапсыру бойынша жұмысының 15 академиялық сағатына тең екенін ескеру қажет.

46. Білім алушылардың оқу жүктемесі академиялық сағаттардың ұзақтығымен және оқу жұмыстарының әр түрлері үшін академиялық сағатпен жүретін оқу сағаттарының көлемдерімен (50 минуттық байланыс сағаттары) айқындалады.

Аудиториялық жұмыстың бір академиялық сағаты 50, 75 немесе 100 минутқа тең болуы мүмкін. Аудиториялық жұмыстың бір сағаты 50, 75 немесе 100 минутқа тең болғандықтан, докторанттардың аудиториялық жұмысының академиялық сағаттары тиісінше ДӨЖ сағаттарымен толығады, осылайша докторанттың семестр түріндегі академиялық кезеңінің бір аптасындағы бір кредит жиынтық оқу жүктемесі 3 сағатқа тең болады.

Практиканың әр академиялық сағаты докторанттың қосымша жұмысының тиісті оқу сағаттарымен (50 минуттан) толықтырылады: педагогикалық практика үшін – 1 сағат, өндірістік практика үшін – 4 сағат және зерттеу практикасы үшін – 7 сағат.

Докторлық диссертацияның орындалуын қоса алғанда, ДФЗЖ/ДЭЗЖ-ның әрбір академиялық сағаты 7 сағаттық ДӨЖ-бен толықтырылады.

Қорытынды аттестаттаудың әр академиялық сағаты докторлық диссертацияны жазу және қорғау немесе кешенді емтиханға дайындық және оны тапсыру бойынша докторанттың оқытушымен байланыс жұмысының бір сағаты болып табылады. Докторантты қорытынды аттестаттаудың әр академиялық сағаты 6 сағаттық ДӨЖ-бен қамтамасыз етіледі.

47. Кредиттік оқыту технологиясында докторанттардың өздігінен орындайтын жұмыстарының көлемі артады, ол екі түрге бөлінеді: оқытушының жетекшілігімен жүргізілетін докторанттың өзіндік жұмысы (ОДӨЖ) және докторанттың өзі орындайтын жұмысы (ДӨЖ).

48. Оқытушының жетекшілігімен жүргізілетін докторанттың өзіндік жұмысы докторанттың оқытушымен байланыста орындалатын аудиториядан тыс жұмысының түрі болып табылады. ОДӨЖ оқу сабақтарының жалпы кестесіне кірмейтін жеке график бойынша орындалады.

49. ДӨЖ бен ОДӨЖ-дің өзіндік жұмыстың жалпы көлеміндегі арақатынасын жоғары оқу орны өзі анықтайды.

50. Дәріс пен практикалық (семинар) сабақтар кезіндегі докторанттың оқытушымен байланыс сағаттары жиынтығында әр байланыс сағаты 2 сағат ДӨЖ-бен қамтамасыз етіледі.

Студиялық және зертханалық сабақтар, докторанттың ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысы, қорытынды аттестаттау сияқты оқу жұмыстарының

түрлері үшін ОДӨЖ жоспарлау қажеттілігін және оның көлемін жоғары оқу орны өзі белгілейді.

51. Докторантурадағы оқу жылы академиялық кезеңдерден, аралық аттестаттау кезеңінен, практикалардан, демалыстардан, докторанттың ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысынан және соңғы курста қорытынды аттестаттаудан тұрады.

52. Академиялық кезең ұзақтығы 15 апта болатын семестрден тұрады.

53. Әр академиялық кезеңнен кейінгі аралық аттестаттаудың/қорытынды бақылаудың ұзақтығы кемінде 1 аптаны құрайды.

Пән бойынша қорытынды бағада ағымдағы үлгерім бағасының үлесі 60 %-дан, ал қорытынды бақылау бағасының үлесі 30 %-дан кем болмауы тиіс.

54. Оқу жылы бойындағы демалыс ұзақтығы соңғы курстан өзге курстарда 5 аптадан кем болмауы тиіс.

55. Докторанттардың кәсіби практикасы бекітілген академиялық күнтізбе мен докторанттың жеке жұмыс жоспарына сәйкес осы стандартпен және мамандықтың ҮОЖ-бен белгіленген көлемде жүргізіледі.

56. Практикалардың ұзақтығы докторанттың практика кезіндегі 30 сағатқа тең апта бойғы (5 күндік жұмыс аптасы кезінде күніне 6 сағат) нормативті жұмысын уақытын есепке ала отырып, аптамен анықталады. Апта санын шығару үшін практиканың кредитпен есептелген көлемін тиісті практика түрінің байланыс сағатымен есептелген еңбек сыйымдылығына көбейту керек және оны докторанттың апта бойғы жұмысының ұзақтығына, яғни 30 сағатқа бөлу керек.

Практиканың 1 кредитінің еңбек сыйымдылығы педагогикалық практика үшін 30 сағатты (50 минуттан), өндірістік практика үшін 75 сағатты (50 минуттан), зерттеу практикасы үшін 120 сағатты (50 минуттан) құрайды. 1 кредитке сәйкес келетін практиканың ұзақтығы аптамен есептегенде педагогикалық практика үшін 1 аптаны, өндірістік практика үшін 2,5 аптаны, зерттеу практикасы үшін 4 аптаны құрайды.

57. Білім алушыларды қорытынды аттестаттау және ДҒЗЖ, ДЭЗЖ аптамен жоспарлау 54 сағатқа тең докторанттардың апта бойғы жұмысының нормативті уақытына (6 күндік жұмыс аптасы кезінде ДӨЖ-ді қоса есептегенде күніне 9 сағат) сүйене отырып анықталады.

58. ДҒЗЖ, ДЭЗЖ бір кредитіне докторант жұмысының 120 (15x8) сағаты, яғни 2,2 апта сәйкес келеді.

Қорытынды аттестаттаудың бір кредитіне 105 (15x7) сағат, яғни 2 апта сәйкес келеді. Оның ішінде 15 байланыс сағаты докторанттың оқытушымен жұмысына, 90 сағаты ДӨЖ-ге бөлінеді.

Кешенді емтиханға дайындалуға және тапсыруға 1 кредит, яғни 2 апта бөлінеді.

Докторлық диссертацияны (жобаны) ресімдеуге және қорғауға 4 кредит, яғни тиісінше 8 апта беріледі.

59. Докторлық диссертацияны орындау докторанттың ДҒЗЖ/ДЭЗЖ кезеңінде орындалады.

60. Докторанттардың қосымша оқу қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін, оқу жоспарларындағы академиялық айырмашылықты немесе академиялық қарызды жою үшін, игерген кредиттері өз ЖОО-да міндетті түрде қайта есепке алынатын жағдайда басқа ЖОО-да оқу пәндерін оқып-үйрену үшін, үлгерімнің орташа балын (GPA) көтеру үшін ұзақтығы кемінде 6 апта жазғы семестр (бітіруші курстан өзге курстарда) енгізілуі мүмкін.

61. Білім беру бағдарламасының ғылыми компоненті докторанттың ғылыми-зерттеу/эксперименталды-зерттеу жұмысынан, ғылыми жарияланымдарынан және докторлық диссертацияны жазуынан тұрады.

62. Философия докторын (PhD) немесе бейін бойынша доктор даярлау бойынша білім білім беру процесінің аяқталуының негізгі өлшемі докторанттың кемінде 75 кредитті, оның ішінде теориялық оқу бойынша кемінде 36 кредитті, сондай-ақ практиканың кемінде 6 кредитін, ДҒЗЖ/ДЭЗЖ кемінде 28 кредитін игеруі болып табылады.

Докторантураның білім беру бағдарламасын мерзімінен бұрын меңгеріп, диссертацияны сәтті қорғаған докторантқа оқу мерзіміне қарамастан PhD доктор немесе бейін бойынша доктор ғылыми дәрежесі беріледі.

63. Бейіндік докторантураны бітіруші педагогикалық мамандық пәндері циклін меңгерген және педагогикалық практикадан өткен жағдайда ғана ғылыми және педагогикалық қызметпен айналыса алады. Аталған цикл қосымша академиялық кезең ішінде меңгеріледі (егер оқу жоспарында қарастырылмаған болса), оны аяқтаған соң негізгі дипломға тиісті сертификат беріледі.

64. Докторантураның білім беру бағдарламасының теориялық курсы толтырылған, бірақ ғылыми-зерттеу компонентін орындамаған докторантқа ақылы негізде ғылыми-зерттеу компонентінің кредиттерін қайта игеруге және диссертацияны келесі оқу жылында қорғауға мүмкіндік беріледі.

65. Докторантураның білім беру бағдарламасының теориялық курсы толтырылған, бірақ белгіленген мерзімде докторлық диссертацияны қорғамаған докторанттың докторантурада оқу мерзімі ақылы негізде ұзартылуы мүмкін.

66. Жоғары оқу орны докторантураның оқу процесін алынған лицензиясына сәйкес ұйымдастырады және білім беру қызметіне лицензиялау кезінде қойылатын біліктілік талаптарын сақтауы тиіс.

67. ЖОО білім беру қызметін тиісті материалдық-техникалық базамен, білікті профессорлар-оқытушылар құрамымен, кітапхана қорымен, Интернет және басқа да ақпараттық қорлармен, қаладан тыс жерлерден келген докторанттарды жатақханамен және докторанттарды басқа да қолдау қызметімен қамтамасыз етеді.

68. Материалдық-техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар:

Докторантура бағдарламаларын іске асыратын жоғары оқу орнында санитарлық-техникалық нормаларға сәйкес келетін және оқу жоспарында көзделген теориялық және практикалық даярлықтың барлық түрлерін жүргізуді, сондай-ақ докторанттың ғылыми-зерттеу/эксперименталды-зерттеу жұмыстарын тиімді өткізілуін қамтамасыз ететін материалдық-техникалық базасы (аудиториялық қор, компьютерлік сыныптар, зертханалар, құрал-жабдықпен қамтамасыз ету, қор материалдары) болуы тиіс.

69. Ғылыми зерттеулерді қоса алғанда докторанттарды даярлаудың білім беру бағдарламаларын әзірлеуге қойылатын талаптар.

Философия докторы (PhD) және бейіні бойынша доктор даярлау бағдарламаларын іске асыратын жоғары оқу орындары қажетті оқу-әдістемелік құжаттарды (оқу жұмыс жоспары, оқу пәндерінің және практикалар бағдарламалары, ғылыми-зерттеу/эксперименталды-зерттеу жұмыстарының бағдарламалары және т.б.) әзірлейді және бекітеді.

Оқу пәндерінің бағдарламаларын докторантураның білім беру бағдарламаларын іске асыратын жоғары оқу орны осы стандарттың және докторантураның мамандықтары бойынша ҮОЖ негізінде әзірлейді.

Кәсіптік дайындық жағынан докторантураның білім беру бағдарламалары PhD доктор немесе бейіні бойынша доктор даярлаудың аккредиттелген бағдарламаларын іске асыратын жоғары рейтингті шетелдік жоғары оқу орындары мен ғылыми орталықтардың тәжірибелерін зерделеу негізінде әзірленуі тиіс.

70. Оқу әдістемелік және ақпараттық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар.

Оқу процесін оқу-әдістемелік және ақпараттық қамтамасыз ету докторанттардың докторантураның білім беру бағдарламасын сапалы меңгеруіне кепілдік беруі тиіс.

Білім беру бағдарламасын іске асыру халықаралық ақпараттық желілерге, электронды деректер қорларына, кітапхана қорына, компьютерлік технологияларға, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге еркін қол жеткізу мүмкіндігімен қамтамасыз етілуі тиіс.

Ақпараттық және оқу-әдістемелік қамтамасыздандырылу докторанттың өзіндік жұмысын біртіндеп белсендіруге негізделген болуы керек.

Кітапхана қоры мен электронды және магнитті тасымалдаушылардағы оқу әдебиеттерімен қамтамасыздандыру білім беру қызметін лицензиялау кезінде қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес келуі тиіс.

71. Практикалар мен ғылыми тағылымдамаларды ұйымдастыруға қойылатын талаптар.

Практика ғылыми, кәсіби қызметтегі практикалық дағдыны қалыптастыру мақсатында жүргізіледі.

Докторантураның білім беру бағдарламасында мыналарды қамтылуы тиіс:

1) философия докторы (PhD) бағдарламасы бойынша білім алушылар үшін педагогикалық және зерттеу практикалары (көлемі 3+3 кредиттен кем болмауы тиіс);

2) бейіні бойынша докторантура бағдарламасы бойынша білім алушылар үшін кәсіби практика (көлемі 6 кредиттен кем емес).

Педагогикалық практика оқу процесінен қол үзбей теориялық оқу кезеңінде өткізілуі мүмкін. Осы ретте докторанттар бакалавриат пен магистратурада сабақ жүргізуге тартылуы мүмкін.

Докторанттың зерттеу практикасы отандық және шетелдік ғылымның жаңа теориялық, әдіснамалық және технологиялық жетістіктерін зерттеу, сондай-ақ ғылыми зерттеулердің заманауи әдістерін практикада қолдану, диссертациялық зерттеудегі эксперименттік деректерді өңдеу мен интерпретациялау дағдыларын бекіту мақсатында жүргізіледі.

Докторанттың өндірістік практикасы оқу процесінде алынған теориялық білімді түйіндеу және кәсіби деңгейін арттыру мақсатында жүргізіледі.

Зерттеу және өндірістік практикалардың мазмұны докторлық диссертацияның тақырыбымен анықталады.

72. Философия докторы (PhD) бағдарламасы бойынша білім алушының ғылыми-зерттеу жұмысына қойылатын талаптар:

Докторанттың ғылыми-зерттеу жұмысы:

1) докторлық диссертация қорғалатын мамандықтың негізгі проблематикасына сәйкес болуы;

2) өзектілігі, ғылыми жаңалығы мен практикалық маңыздылығының болуы;

3) ғылым мен практиканың қазіргі теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктеріне негізделуі;

4) компьютерлік технологияны пайдалана отырып мәліметтерді өңдеудің және интерпретациялаудың заманауи әдістеріне негізделуі керек;

5) ғылыми зерттеулердің қазіргі әдістерін қолдана отырып орындалуы;

6) қорғалатын негізгі ережелер бойынша ғылыми-зерттеу (әдістемелік, практикалық) бөлімдерінің болуы тиіс.

73. Бейіні бойынша доктор бағдарламасы бойынша білім алушының эксперименталды-зерттеу жұмысына қойылатын талаптар:

Докторанттың эксперименталды-зерттеу жұмысы:

1) докторлық диссертация қорғалатын мамандықтың негізгі проблематикасына сәйкес келуі;

2) өзектілігі, ғылыми жаңалығы мен практикалық маңыздылығының болуы;

3) ғылымның, техниканың және өндірістің заманауи жетістіктеріне негізделген және нақты практикалық ұсыныстары, кешенді сипаттағы басқару мәселелерінің өзіндік шешімдерінің болуы;

4) алдыңғы қатарлы ақпараттық технологияларды қолдана отырып орындалуы;

5) қорғалатын негізгі ережелер бойынша эксперименталды-зерттеу (әдістемелік, практикалық) бөлімдерінің болуы тиіс.

74. Ғылыми-зерттеу/эксперименталды-зерттеу жұмысының нәтижелерін докторант әр академиялық кезеңнің соңында қысқаша есеп түрінде ресімдейді.

ДФЗЖ/ДЭЗЖ шеңберінде докторанттың жеке жұмыс жоспарында міндетті түрде шетелдік ғылыми тағылымдамадан өтуі қарастырылады.

75. Докторанттың ғылыми-зерттеу/эксперименталды-зерттеу жұмысының ең соңғы қорытындысы докторлық диссертация болып табылады.

Докторлық диссертацияның тақырыбы оның өзектілігін есепке ала отырып докторантураға қабылданғаннан кейін екі айдан кешіктірілмей анықталады. Диссертациялық зерттеудің бағыты, әдетте, ұлттық басымдықтармен не мемлекеттік бағдарламалармен не іргелі немесе қолданбалы зерттеу бағдарламаларымен байланысты болуы тиіс.

76. Докторлық диссертацияның негізгі нәтижелері осы стандарттың 27-тармағына сәйкес жариялануы тиіс.

77. Докторлық диссертацияның мазмұны мен ресімделуіне, оларды даярлау мен қорғауға қойылатын талаптар білім беру саласындағы уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілерімен айқындалады.

78. Докторлық диссертация міндетті түрде Ұлттық ғылыми-техникалық ақпарат орталығы жүзеге асыратын авторға және ақпарат көзіне сілтемесіз мәліметті пайдалану туралы (диссертацияда плагиаттың бар-жоғына) тексеруден міндетті түрде өтуі тиіс.

79. ЖОО-ның кадрлық құрамына қойылатын талаптар лицензиялау кезінде білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарымен анықталған.

Жоғары оқу орнының оқытушысы оқу жоспарлары мен оқу бағдарламаларының талаптарын ұстанған жағдайда оқу сабақтарын ұйымдастыру мен өткізудің әдіс-тәсілдері мен нысандарын, оқытудың әдістерін еркін таңдауға құқылы.

80. Ғылыми мектептер ел аумағында немесе халықаралық деңгейде танылған болуы тиіс.

Танымдылық индикаторларына жоғары импакт-факторы бар ғылыми басылымдарда жарық көрген мақалалар, шетелдік әріптестермен бірге орындалатын халықаралық және отандық ғылыми жобалар жатады.

81. Оқытушы кадрлар оқытудың заманауи интерактивті әдістері мен технологияларын меңгеріп, оларды оқу процесінде пайдалана білуі тиіс.

82. Докторантқа оқуға қабылданғаннан кейінгі екі айдың ішінде докторлық диссертацияға жетекшілік жасау үшін ғылыми жетекші тағайындалады.

Докторанттың ғылыми жетекшілігі мен зерттеу тақырыбы ғылыми кеңестің шешімі негізінде жоғары оқу орны ректорының бұйрығымен бекітіледі.

83. Докторанттарға ғылыми жетекшілікті ғылым докторлары мен кандидаттарының, философия (PhD) докторларының ішінен сайланған, құрамы кемінде 2 адамнан тұратын және олардың біреуі шетелдік жоғары оқу орнының ғалымы болып табылатын консультациялық комиссия атқарады («Әскери іс және қауіпсіздік» мамандықтар тобын қоспағанда).

Аталған ғылым саласында (мамандық бейіні бойынша) ғылыми зерттеулермен белсенді түрде айналысатын және ғылыми жетекшілік жасау тәжірибесі бар тұлғалар ғылыми консультанттар бола алады.

4. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

84. Оқытудың нәтижелері Дублин дескрипторларының 3-деңгейі (докторантура) негізінде анықталады және құзыреттер арқылы көрінеді. Оқыту нәтижелері бағдарламаның барлық деңгейінде де, жеке пәннің, модульдің деңгейінде де сипатталады.

Үшінші деңгейдегі дескрипторлар:

1) зерттеу саласындағы жүйелі түсініктерді, осы салада қолданылатын зерттеу әдістерін қолдану шеберлігін көрсету;

2) ғылыми зерттеулердің кешенді процесін жоспарлау, әзірлеу, іске асыру және түзету;

3) өзінің ұлттық немесе халықаралық жариялануға тұрарлық ерекше зерттеулерімен ғылыми саланың шекараларын кеңейтуге үлес қосу;

4) жаңа және күрделі идеяларды сыни тұрғыда талдау, бағалау және жинақтау;

5) өзінің білімін және жетістіктерін әріптестеріне, ғылыми қоғамдастыққа және қоғамға жеткізу;

6) білімге негізделген қоғамның дамуына септігін тигізу қабілеттерінің болуын қарастырады.

85. Докторантураның жалпы құзыреттіліктері:

1) мынадай:

- ғылым эволюциясындағы парадигмалардың ауысуы мен дамуының негізгі кезеңдері туралы;

- жаратылыстану (әлеуметтік, гуманитардық, экономикалық) ғылымдарының пәндік, дүниетанымдық және әдіснамалық ерекшеліктері туралы;

- білімнің белгілі бір саласындағы ғылыми мектептер мен олардың теориялық және практикалық жаңалықтары туралы;
- белгілі бір саладағы әлемдік және қазақстандық ғылымның ғылыми тұжырымдамалары туралы;
- ғылыми жаңалықтарды практикалық қызметке ендіру тетіктері туралы;
- ғылыми қоғамдағы қарым-қатынас нормалары туралы;
- ғалым-зерттеушінің педагогикалық және ғылыми этикасы туралы түсінігінің болуы;

2) мыналарды:

- жаһандану мен интернационализацияландыру жағдайында отандық ғылымның дамуының заманауи үрдістерін, бағыттары мен заңдылықтарын;
- ғылыми танымның әдіснамасын;
- белгілі бір саладағы әлемдік және қазақстандық ғылымның жетістіктерін;
- ғылым мен білімнің әлеуметтік жауапкершілігін (сезінуі және қабылдауы);
- халықаралық ынтымақтастық пен ғылыми байланысты жүзеге асыруға мүмкіндік беретін кемінде бір шет тілін кәсіптік деңгейде білуі қажет;

3) мыналарды:

- ғылыми зерттеулер үдерісін ұйымдастыруды, жоспарлауды және іске асыруды;
- зерттеу саласындағы әртүрлі теориялық тұжырымдамаларды талдауды, бағалауды, салыстыруды және қорытынды жасауды;
- әртүрлі деректерден алынған ақпараттарды талдауды және өңдеуді;
- заманауи теориялар мен талдау әдістері негізінде академиялық тұтастықпен сипатталатын ғылыми зерттеулерді өз бетімен орындауды;
- ғылыми танымның шекарасын кеңейте отырып, өзінің жаңа ғылыми ойларын айтуды, өзінің білімі мен ойларын ғылыми қоғамдастыққа жеткізуді
- зерттеудің заманауи әдіснамасын таңдап, оны тиімді қолдануды;
- өзінің кәсіби дамуын жоспарлауды және болжауды білуі тиіс;

4) мынадай:

- әртүрлі ғылыми ойлар мен теорияларды сыни тұрғыда талдау, бағалау және салыстыру;
- ғылыми қызметте талдау және эксперимент жүргізу;
- зерттеулер нәтижелерін жоспарлау және болжау;
- алықаралық ғылыми форумдарда, конференциялар мен семинарларда шешендік өнер және көпшілік алдында сөйлеу
- ғылыми хат пен ғылыми байланыс
- ғылыми зерттеулер процестерін жоспарлау, үйлестіру және іске асыру;
- зерттеу саласында жүйелі түсінік пен таңдап алынған ғылыми әдістердің сапалылығы мен нәтижелілігін көрсете білу
- ғылыми іс-шараларда, іргелі ғылыми отандық және халықаралық жобаларға қатысу басқарудағы көшбасшылық және ұжымды басқару;
- ғылыми және ғылыми-педагогикалық қызметке жауапкершілікпен және шығармашылықпен қарау;
- амануи ақпараттық және инновациялық технологияларды қолдана отырып, патенттік ізденіс жүргізу мен ғылыми ақпаратты беру тәжірибесі;

ылыми жаңалықтар мен туындыларға зияткерлік меншік құқығын қорғау; шет тілінде еркін сөйлесу дағдысының болуы тиіс;

5) мынадай:

- ақпараттар ағымының жедел жаңару және жедел өсу жағдайындағы ғылыми және ғылыми-педагогикалық қызмет саласында;
- теориялық және эксперименттік ғылыми зерттеулер жүргізуде;
- ғылыми зерттеуде теориялық және қолданбалы міндеттерді қою мен оларды шешуде белгілі бір саладағы мәселелерге кәсіби және жан-жақты талдау жүргізуде тұлғааралық қарым-қатынас және адам ресурстарын басқару мәселелерінде;
- мамандарды жоғары оқу орнында даярлау мәселелерінде;
- ғылыми жобалар мен зерттеулерге сараптама жүргізуде;
- үнемі кәсіби өсуді қамтамасыз етуде құзыретті болуы қажет.

86. Арнайы құзыреттер докторантураның әрбір мамандығы бойынша қоғамның әлеуметтік сұраныстары мен жұмыс берушілердің талаптарын ескере отырып әзірленеді.

87. Міндетті минимум мен жоғары оқу орны ұсынатын оқу жүктемесінің көлемі аясында алынған білім деңгейі әртүрлі бақылаулар арқылы қамтамасыз етіледі.

88. Докторанттардың оқу жетістіктерін бақылау және олардың оқу пәндері немесе модульдер бойынша білімін бағалауды оқу процесінің межелік кезеңдерінде (әр академиялық кезең мен оқу жылы аяқталған кезде) Офис регистратор (бөлім, сектор) жүргізеді және бақылау мен бағалау білім берудің қорытынды нәтижесіне бағдарлануы тиіс.

89. Білім алушылардың оқу жетістіктерінің тарихын Офис регистратор есепке алып отырады және докторанттардың белгіленген нысандағы транскрипінде көрінеді.

Транскрипт докторантқа білім алудың кез келген кезеңінде оның жазбаша өтініші негізінде беріледі.

90. Докторанттың білімін, іскерлігін, дағдысын және құзіреттерін бақылау оларды қорытынды аттестаттау кезінде жүргізіледі.

91. Білім алушыларды қорытынды аттестаттау академиялық күнтізбеде және мамандықтардың жұмыс оқу жоспарында көрсетілген мерзімде кешенді емтихан мен докторлық диссертацияны қорғау нысанында мынадай құжаттарға сай өткізіледі:

1) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығымен бекітілген Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгі ережесі;

2) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы № 127 бұйрығымен бекітілген Ғылыми дәрежелер беру ережесі;

3) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы № 126 бұйрығымен бекітілген Диссертациялық кеңес туралы үлгілік ереже.

92. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің білім және ғылым саласындағы бақылау комитеті жүргізген сараптама қорытындысы бойынша оң шешім шығарған кезде докторантураның білім беру бағдарламасын толық орындаған және докторлық диссертацияны сәтті қорғаған тұлғаларға философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор ғылыми дәрежесі және мемлекеттік үлгідегі диплом мен дипломға қосымша (транскрипт) беріледі.

**Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік
жалпыға міндетті стандартына
1-қосымша**

PhD докторантурасының білім беру бағдарламасының компоненттерін бөлу нормасы (оқу мерзімі 3 жыл)

№	Қызмет түрлері	Кредит саны	Апта саны	Жалпы сағат саны	оның ішінде		Орташа апталық жүктеме
					аудиториялық /оқытушымен байланыстағы сағаттар	ДӨЖ	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Теориялық оқыту (1:2)	36	30	1620	540	1080	54,00
2	Докторлық диссертациясын орындауды қоса алғанда докторанттың ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысы (1:7)	28	62	3360	285	3075	54,55
3	Қорытынды аттестаттау (1:6)	5	10	525	75	450	52,50
	Барлығы	69	102	5505	900	4605	
4	Практика (кәсіби), оның ішінде.:	6	15	450	90	360	30,0
	1) педагогикалық (1:1) + зерттеу (1:7) немесе	3	3	90	45	45	30,0
		3	12	360	45	315	30,0
	2) өндірістік (1:4)	6	15	450	90	360	30,0
5	Демалыс		25				
6	Емтихан сессиясы (3x2 апта)		6				
	Барлығы (52 апта x 3 жыл – 8 апта =148 апта)	75	148	5955	990	4965	

Ескерту:

1. Философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор ғылыми дәрежесін алу үшін мамандық бойынша ҮОЖ-да жоспарланған кредиттерге қарамастан білім алушы теориялық оқудан кемінде 36 кредит, практикадан кемінде 6 кредит және докторанттың ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысынан кемінде 28 кредит менгеруі тиіс.
2. Кешенді емтиханға 1 кредит, докторлық диссертацияны ресімдеу мен қорғауға 4 кредит жоспарланады (мамандықтың ҮОЖ-да жоспарланған кредиттер санына қарамастан).
3. Практикаға бөлінген кредиттер саны кемінде 6 кредит болуы керек және оның жалпы санын ЖОО өзі анықтайды.
4. Қызмет түрлеріне қарай апта саны өзгеруі мүмкін, бірақ докторанттың орташа апталық жүктемесі 57 сағаттан аспауы тиіс.
5. Демалыс ұзақтығы соңғы курстан өзге курстарда 5 аптадан кем болмауы керек. 5 аптадан артық демалыс уақытын жоғары оқу орны өздігінен қызметтің басқа түрлеріне қайта бөле алады.
6. Педагогикалық практиканы оқу процесінен қол үзбей теориялық оқытумен қатар өткізген дұрыс. ДҒЗЖ оқытудың басынан бастап жоспарлаған және теориялық оқытумен немесе зерттеу практикасымен қатар өткізген дұрыс. Қызметтің әр түрін қатар жоспарлаған жағдайда осы қызмет түрлері бойынша апталық жүктеме азайтылып, тиісінше олардың апта саны артуы қажет, бірақ докторанттың орташа апталық жүктемесі 57 сағаттан аспауы тиіс.

**Утвержден
Постановлением Правительства
Республики Казахстан
от 23 августа 2012 года № 1080**

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ПОСЛЕВУЗОВСКОЕ
ОБРАЗОВАНИЕ. ДОКТОРАНТУРА.
ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ**

ГОСО РК 5.04.034 - 2012

Астана, 2012

Об утверждении государственных общеобязательных стандартов образования соответствующих уровней образования

Постановление Правительства Республики Казахстан от 23 августа 2012 года № 1080

Настоящее постановление вводится в действие с 1 сентября 2013 года.

В соответствии с подпунктом 24) статьи 4 Закона Республики Казахстан от 27 июля 2007 года «Об образовании» Правительство Республики Казахстан

ПОСТАНОВЛЯЕТ

1. Утвердить прилагаемые:

- 1) государственный общеобязательный стандарт дошкольного воспитания и обучения;
- 2) государственный общеобязательный стандарт среднего образования (начального, основного среднего, общего среднего образования);
- 3) государственный общеобязательный стандарт технического и профессионального образования;
- 4) государственный общеобязательный стандарт послесреднего образования;
- 5) государственный общеобязательный стандарт высшего образования;
- 6) государственный общеобязательный стандарт послевузовского образования.

2. Настоящее постановление подлежит официальному опубликованию и вводится в действие с 1 сентября 2013 года.

Премьер-Министр
Республики Казахстан

К. Масимов

Государственный общеобязательный стандарт послевузовского образования

Раздел 2.

ДОКТОРАНТУРА

1. Общие положения

1. Настоящий государственный общеобязательный стандарт послевузовского образования (далее - Стандарт) разработан в соответствии с Законом Республики Казахстан от 27 июля 2007 года «Об образовании», устанавливает требования к содержанию образовательных программ докторантуры PhD, образовательной траектории докторантов, структуре и содержанию образования, оценке уровня подготовленности докторантов и академической степени.

В настоящем стандарте применяются термины и определения:

1) докторантура - профессиональная образовательная программа послевузовского образования, направленная на подготовку научных и педагогических кадров с нормативным сроком обучения не менее 3 лет, присуждением ученой степени доктор философии (PhD) или доктор по профилю при обязательном освоении не менее 75 кредитов, из них не менее 36 кредитов теоретического обучения, а также не менее 6 кредитов практики и не менее 28 кредитов научно-исследовательской (экспериментально-исследовательской) работы докторанта (НИРД/ЭИРД);

2) докторант - лицо, обучающееся в докторантуре;

3) докторская диссертация - научная работа, представляющая собой самостоятельное исследование, в которой разработаны теоретические положения, совокупность которых можно квалифицировать как новое научное достижение, или решена научная проблема, имеющая важное социально-культурное или экономическое значение, либо изложены научно обоснованные технические, экономические или технологические решения, внедрение которых вносит значительный вклад в развитие экономики страны.

2. Образовательные программы докторантуры реализуются вузами на основании лицензии на право ведения образовательной деятельности по соответствующим специальностям докторантуры, независимо от ведомственной подчиненности и формы собственности, и договора с аккредитованными научными организациями-партнерами о сотрудничестве по совместному выполнению соответствующих научных и образовательных программ и предоставлению исследовательской базы.

3. Вузы Республики Казахстан осуществляют подготовку докторов философии (PhD) и докторов по профилю в соответствии с:

1) Классификатором специальностей высшего и послевузовского образования Республики Казахстан;

2) настоящим Стандартом и типовыми учебными планами специальностей докторантуры;

3) академическим календарем;

4) индивидуальными учебными планами докторантов;

5) рабочими учебными планами;

6) учебными программами по дисциплинам;

7) индивидуальным планом работы докторанта.

4. Подготовка научных и педагогических кадров осуществляется в докторантуре с присуждением ученой степени доктора философии (PhD) и доктора по профилю со сроком обучения не менее трех лет.

5. Образовательная программа подготовки доктора философии (PhD) имеет научно-педагогическую направленность и предполагает фундаментальную образовательную, методологическую и исследовательскую подготовку и углубленное изучение дисциплин по соответствующим направлениям наук для системы высшего и послевузовского образования и научной сферы.

6. Образовательная программа подготовки доктора по профилю предполагает фундаментальную образовательную, методологическую и исследовательскую подготовку и углубленное изучение дисциплин по соответствующим направлениям науки для отраслей национальной экономики, социальной сферы: образования, медицины, права, искусства, сферы услуг и бизнеса.

С целью подготовки специалистов для бизнес среды вуз может реализовывать программы DBA. Требования к минимуму содержания и уровню подготовки специалистов в рамках образовательных профессиональных программ DBA утверждаются уполномоченным органом в области образования.

7. Обучение в докторантуре осуществляется только по очной форме на основе государственного образовательного заказа.

8. Вуз, реализующий образовательные программы докторантуры, должен иметь соглашения о сотрудничестве в области образования и науки с зарубежными вузами и научными центрами, реализующими аккредитованные образовательные программы докторантуры (за исключением вузов, осуществляющих подготовку специалистов по группе специальностей «Военное дело и безопасность»).

9. Лицам, освоившим образовательную программу докторантуры и защитившим докторскую диссертацию, присуждается ученая степень доктора PhD или доктора по профилю в соответствии с Правилами присуждения ученых степеней и ученых званий, утвержденных уполномоченным органом в области образования.

10. Применение настоящего стандарта предусматривает достижение следующих целей:

1) обеспечение гарантии качества образования за счет предъявления обязательных требований к уровню подготовки докторантов и образовательной деятельности высших учебных заведений;

2) упорядочение прав субъектов образовательной деятельности;

3) повышение объективности и информативности оценки подготовки докторантов и качества образовательных программ;

4) создание условий для академической мобильности докторантов;

5) обеспечение функционирования единого образовательного пространства Казахстана;

6) обеспечение признания документов Республики Казахстан о присуждении ученой степени доктор PhD или доктор по профилю в международном образовательном пространстве и на международном рынке труда.

11. Типовые учебные планы специальностей докторантуры должны соответствовать положениям настоящего Стандарта и определять совокупность требований к структуре, объему и содержанию образовательных программ докторантуры, нормативным срокам обучения и уровню подготовки докторантов.

Перечень специальностей докторантуры вуза должен соответствовать утвержденному Классификатору специальностей высшего и послевузовского образования Республики Казахстан.

12. В рамках специальности докторантуры вузом самостоятельно разрабатываются различные образовательные программы в соответствии с Национальной рамкой квалификаций, профессиональными стандартами и согласованные с Дублинскими дескрипторами и Европейской рамкой квалификации.

Образовательные программы должны быть ориентированы на результат обучения.

13. Дублинские дескрипторы, представляющие собой описание уровня и объема знаний, умений, навыков и компетенций, приобретенных докторантами по завершении образовательной программы третьего уровня (ступени) высшего и послевузовского

образования, базируются на результатах обучения, сформированных компетенциях, а также общем количестве кредитных (зачетных) единиц ECTS.

2. Требования к содержанию образования

14. Структура образовательной программы докторантуры содержит две равнозначные компоненты: образовательную и научную, определяющие содержание образования, и отражает их соотношение, измерение и учет.

15. Образовательная программа докторантуры содержит:

- 1) теоретическое обучение, включающее изучение цикла базовых и профилирующих дисциплин;
- 2) практическую подготовку докторантов: различные виды профессиональных практик, научных стажировок;
- 3) научно-исследовательскую (экспериментально-исследовательскую) работу, включая выполнение докторской диссертации;
- 4) промежуточные и итоговую аттестации.

16. Реализация образовательных программ осуществляется на основе учебно-методических комплексов специальности и дисциплин. Форма, структура и порядок разработки учебно-методических комплексов специальностей и дисциплин определяются организацией образования самостоятельно.

17. Учет трудоемкости всех видов работ осуществляется по объему освоенного материала и измеряется в кредитах, являющихся единицами измерения трудозатрат докторантов и преподавателей, необходимых для достижения конкретных результатов обучения. При этом действует накопительная кредитная система, учитывающая кредиты, освоенные на предыдущих уровнях образования.

На «входе» докторант должен иметь все пререквизиты, необходимые для освоения соответствующей профессиональной учебной программы докторантуры. Перечень необходимых пререквизитов определяется высшим учебным заведением самостоятельно.

При отсутствии необходимых пререквизитов докторанту разрешается их освоить на платной основе. В данном случае обучение в докторантуре начинается после полного освоения докторантом пререквизитов.

18. При организации учебного процесса по кредитной технологии обучения объем учебной дисциплины должен составлять целое число кредитов. При этом дисциплина, как правило, оценивается объемом не менее 2 или 3 кредитов.

19. Во всех формах учебных планов докторантуры используется единая система кодировки учебных дисциплин.

Каждая дисциплина должна носить одно неповторяющееся название. Она должна осваиваться в одном академическом периоде, по завершении которого докторанты сдают итоговый контроль в форме экзамена за исключением всех видов профессиональных практик, курсовых работ (проектов), научно-исследовательской (экспериментально-исследовательской) работы докторантов, по которым они сдают дифференцированный зачет.

20. Образовательные программы докторантуры проектируются на основании модульной системы изучения дисциплин.

21. Цикл базовых дисциплин (БД) состоит из дисциплин обязательного компонента и компонента по выбору.

22. Объем дисциплин цикла БД составляет 50 % от общего объема дисциплин типового учебного плана или 18 кредитов, из них 17 % отводится на дисциплины обязательного компонента и 83 % – на дисциплины компонента по выбору.

23. Объем цикла профилирующих дисциплин (ПД) составляет 50 % от общего объема дисциплин типового учебного плана или 18 кредитов.

Дисциплины цикла ПД относятся к компоненту по выбору и определяются вузом самостоятельно.

24. Перечень дисциплин обязательного компонента определяется типовым учебным планом. Не допускается сокращение объема дисциплин обязательного компонента.

25. Перечень дисциплин компонента по выбору определяется вузом самостоятельно в соответствии с запросами работодателей и потребностями рынка труда.

26. Содержание образовательной программы докторантуры устанавливается в соответствии с таблицей 1.

Таблица 1

№ п/п	Наименование дисциплин и видов деятельности	Объем в кредитах
1	2	3
1	Цикл базовых дисциплин (БД)	18
1)	Обязательный компонент (ОК)	3*
2)	Компонент по выбору (КВ)	15
2	Цикл профилирующих (ПД)	18
	Итого теоретического обучения	36
3	Дополнительные виды обучения (ДВО)	не менее 34
1)	Практика (педагогическая, исследовательская или производственная) (ППИП)	не менее 6**
2)	Научно-исследовательская (экспериментально-исследовательская) работа докторанта, включая выполнение докторской диссертации (НИРД/ЭИРД), вт.ч.:	28
3)	Выполнение докторской диссертации	15
4	Итоговая аттестация (ИА)	5
1)	Комплексный экзамен (КЭ)	1
2)	Оформление и защита докторской диссертации (ЗД)	4
	Итого	Не менее 75
<i>Примечание:</i>		
<i>*Количество кредитов обязательного компонента цикла базовых дисциплин обучающихся 2008-2010 гг. приема составляет 6 кредитов</i>		
<i>**Количество кредитов, выделяемых на практику, устанавливается вузом самостоятельно и не входит в общую трудоемкость.</i>		

27. Результаты научных исследований докторанта должны быть опубликованы в научных, научно-аналитических и научно-практических изданиях в соответствии с Правилами присуждения ученых степеней и ученых званий, утвержденными приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан от 31 марта 2011 года № 127.

28. Организация образовательной деятельности осуществляется посредством планирования учебного процесса, содержания образования, выбора способов проведения учебных занятий, самостоятельной работы докторантов, форм итогового контроля их учебных и научных достижений.

29. Структура содержания образования определяется в соответствии с установленными требованиями к учетно-измерительным инструментам образования: учебным планам и программам, объему учебной нагрузки, продолжительности академических периодов, видам академических занятий, объему учебного материала и др.

30. Образовательная программа подготовки доктора включает в себя учебный план, учебно-методические комплексы дисциплин, программы практик (педагогической, исследовательской или производственной) и план научно-исследовательской работы.

31. Планирование содержания образования, способ организации и проведения учебного процесса осуществляется высшим учебным заведением самостоятельно на основе кредитной технологии обучения.

32. Планирование и организация образовательной деятельности осуществляется на основе учебных планов.

Учебные планы подразделяются на типовые (ТУПл), индивидуальные (ИУП) и рабочие (РУП).

33. ТУПл разрабатываются по конкретным специальностям докторантуры на основе настоящего Стандарта и утверждаются уполномоченным органом в области образования.

В ТУПл определяется трудоемкость каждой учебной дисциплины обязательного компонента и каждого вида учебной деятельности (практики, НИРД (ЭИРД), комплексного экзамена, оформления и защиты докторской диссертации) в кредитах, а компонент по выбору по каждому циклу учебных дисциплин указывается общим количеством кредитов.

34. В дополнение к ТУПл ежегодно вузом разрабатывается каталог элективных дисциплин (КЭД), который представляет собой систематизированный аннотированный перечень всех дисциплин компонента по выбору.

В КЭД отражают пререквизиты и постреквизиты каждой учебной дисциплины. КЭД должен обеспечивать докторантам возможность альтернативного выбора элективных учебных дисциплин.

35. На основе ТУПл и КЭД по специальности докторантом составляется ИУП. ИУП определяет индивидуальную образовательную траекторию каждого докторанта.

В ИУП включаются дисциплины обязательного компонента и виды учебной деятельности (практики, НИРД (ЭИРД), комплексный экзамен, оформление и защита докторской диссертации) из ТУПл и дисциплины компонента по выбору из КЭД.

36. РУП разрабатывается на учебный год на основе ТУПл специальности и ИУПов докторантов и утверждается руководителем организации образования на основании решения ученого совета.

В РУПе определяется перечень дисциплин на учебный год и их трудоемкость в кредитах, порядок изучения, виды учебных занятий и формы контроля, а также другие виды учебной деятельности (практики, НИРД (ЭИРД), комплексный экзамен, оформление и защита докторской диссертации).

РУП служит основой для составления расписания занятий и расчета трудоемкости учебной работы преподавателя. Форма, структура, порядок разработки и утверждения ИУП и РУП определяются вузом самостоятельно.

37. Содержание всех учебных дисциплин определяется учебными программами. Учебные программы подразделяются на типовые, рабочие и силлабусы.

Типовые учебные программы (ТУПр) разрабатываются по дисциплинам обязательного компонента и утверждаются уполномоченным органом в области образования.

Рабочие учебные программы и силлабусы (программы дисциплин для докторантов) разрабатываются по всем дисциплинам учебного плана и утверждаются высшим учебным заведением самостоятельно. При этом, их разработка по дисциплинам обязательного компонента осуществляется на основе типовых учебных программ, а по дисциплинам компонента по выбору – вузом самостоятельно. Форма, структура, порядок разработки и утверждения рабочих учебных программ и силлабусов определяются высшим учебным заведением самостоятельно.

38. Докторант обучается на основе индивидуального плана работы, который составляется под руководством научных консультантов.

39. Индивидуальный план работы докторанта составляется на весь период обучения и включает следующие разделы:

- 1) ИУП (при необходимости может ежегодно уточняться);
- 2) научно-исследовательскую/экспериментально-исследовательскую работу (тему, направление исследования, сроки и форму отчетности);
- 3) практику (программа, база, сроки и форма отчетности);
- 4) тема докторской диссертации с обоснованием и структурой;
- 5) план выполнения докторской диссертации;
- 6) план научных публикаций и стажировок, в том числе зарубежных.

40. Учебные занятия в докторантуре должны проводиться с использованием инновационных технологий и интерактивных методов обучения.

41. При планировании учебного процесса вуз руководствуется нормами распределения компонентов образовательной программы докторантуры согласно приложению 1 к настоящему Стандарту.

3. Требования к максимальному объему учебной нагрузки обучающихся

42. Объем учебной нагрузки докторантов измеряется в кредитах, осваиваемых ими в течение учебного года по каждой учебной дисциплине или виду учебной работы.

43. Планирование учебной нагрузки ППС осуществляется в кредитах или академических часах, представляющих собой время контактной работы преподавателя с обучающимся по расписанию на аудиторных учебных занятиях или по отдельно утвержденному графику для других видов учебной работы.

44. Один академический час аудиторной работы равен 50 минутам. Исключение составляют студийные и лабораторные занятия, где академический час равен соответственно 75 минутам – для студийных занятий или 100 минутам – для лабораторных занятий.

Один академический час всех видов практики, научно-исследовательской (экспериментально-исследовательской) работы и итоговой аттестации докторантов равен 50 минутам.

45. При планировании объема учебной работы исходят из того, что один кредит равен 15 академическим часам:

1) аудиторной работы докторанта на протяжении академического периода в виде семестра;

2) работы докторанта в период профессиональной практики;

3) работы докторанта с научными консультантами в период НИРД/ЭИРД;

4) работы докторанта по написанию и защите докторской диссертации;

5) работы докторанта по подготовке и сдаче комплексного экзамена.

46. Учебная нагрузка обучающихся определяется продолжительностью академического часа и объемом учебных часов (контактных часов по 50 минут), сопровождающих академические часы для разных видов учебной работы.

Один академический час аудиторной работы может быть равен 50, 75 или 100 минутам. Академические часы аудиторной работы обучающегося дополняются соответствующим числом часов СРД таким образом, что на один кредит суммарная учебная нагрузка докторанта в неделю на протяжении академического периода в виде семестра равна 3 часам.

Каждый академический час практики сопровождается соответствующим числом часов (по 50 мин.) дополнительной работы обучающегося: 1 часом – для педагогической практики, 4 часами – для производственной практики и 7 часами – для исследовательской практики.

Каждый академический час НИРД/ЭИРД, включая выполнение докторской диссертации, сопровождается 7 часами СРД.

Каждый академический час итоговой аттестации представляет собой учебный час контактной работы докторанта с преподавателем по написанию и защите докторской диссертации или работы докторанта с преподавателем по подготовке и сдаче комплексного экзамена. Каждый академический час итоговой аттестации обучающегося сопровождается 6 часами СРД.

47. При кредитной технологии обучения увеличивается объем самостоятельной работы, выполняемой докторантами, которая подразделяется на два вида – на самостоятельную работу докторанта под руководством преподавателя (СРДП) и на ту часть, которая выполняется полностью докторантами самостоятельно (СРД).

48. Самостоятельная работа докторанта под руководством преподавателя является внеаудиторным видом работы докторанта, которая выполняется им в контакте с преподавателем. СРДП выполняется по отдельному графику, который не входит в общее расписание учебных занятий.

49. Соотношение между СРДП и СРД в общем объеме самостоятельной работы определяется вузом самостоятельно.

50. В совокупности контактные часы работы докторанта с преподавателем в период лекций и практических (семинарских) занятий сопровождаются 2 часами СРД на каждый контактный час.

Для таких видов учебной работы как студийные и лабораторные занятия, научно-исследовательская (экспериментально-исследовательская) работа докторанта, итоговая аттестация необходимость планирования СРДП и ее объем устанавливаются вузом самостоятельно.

51. Учебный год в докторантуре состоит из академических периодов, периодов промежуточной аттестации, практик, каникул, научно-исследовательской/экспериментально-исследовательской работы докторанта и на выпускном курсе – итоговой аттестации.

52. Академический период представляет собой семестр продолжительностью 15 недель.

53. Продолжительность промежуточной аттестации/итогового контроля после каждого академического периода составляет не менее 1 недели.

В итоговой оценке по дисциплине доля оценки текущей успеваемости должна составлять не менее 60 %, а доля оценки итогового контроля – не менее 30 %.

54. Продолжительность каникул в течение учебного года должна составлять не менее 5 недель за исключением выпускного курса.

55. Профессиональная практика докторантов проводится в соответствии с утвержденным академическим календарем и индивидуальным планом работы в объеме, установленном настоящим Стандартом и ТУПл по специальности.

56. Продолжительность практик определяется в неделях, исходя из нормативного времени работы обучающегося на практике в течение недели, равного 30 часам (6 часов в день при 5-дневной рабочей неделе). Для вычисления количества недель объем практики в кредитах умножается на трудоемкость соответствующего вида практики в контактных часах и делится на продолжительность работы обучающегося на практике в течение недели, то есть на 30 часов.

Трудоемкость 1 кредита практики составляет 30 часов (по 50 мин.) для педагогической практики, 75 часов (по 50 мин.) для производственной практики и 120 часов (по 50 мин.) для исследовательской практики. Продолжительность практики на 1 кредит в неделях составляет: 1 неделя – для педагогической практики, 2.5 недели – для производственной практики и 4 недели – для исследовательской практики.

57. Планирование итоговой аттестации обучающихся и НИРД, ЭИРД в неделях определяется исходя из нормативного времени работы докторанта в течение недели, равного 54 часам (9 часов в день, включая СРД, при 6-дневной рабочей неделе).

58. Одному кредиту НИРД соответствует 120 (15x8) часов работы докторанта, т.е. 2,2 недели.

Одному кредиту итоговой аттестации соответствует 105 (15x7) часов, то есть 2 недели. Из них 15 контактных часов работы докторанта с преподавателем и 90 часов СРД.

На подготовку и сдачу комплексного экзамена отводится 1 кредит, т.е. 2 недели

На оформление и защиту докторской диссертации отводится 4 кредита, т.е. 8 недель.

59. Выполнение докторской диссертации осуществляется в период НИРД (ЭИРД).

60. Допускается введение летнего семестра за исключением выпускного курса продолжительностью не менее 6 недель для удовлетворения потребностей в дополнительном обучении, ликвидации академической задолженности или разницы в учебных планах, освоения кредитов в других вузах с обязательным их перезачетом в своем вузе, повышения среднего балла успеваемости (GPA).

61. Научная компонента образовательной программы формируется из научно-исследовательской/экспериментально-исследовательской работы докторанта, научных публикаций и написания докторской диссертации.

62. Основным критерием завершенности образовательного процесса по подготовке докторов философии (PhD) или доктора по профилю является освоение докторантом

не менее 75 кредитов, из них не менее 36 кредитов теоретического обучения, а также не менее 6 кредитов практики и не менее 28 кредитов НИРД (ЭИРД).

В случае досрочного освоения образовательной программы докторантуры и успешной защиты диссертации докторанту присуждается ученая степень доктор PhD или доктор по профилю независимо от срока обучения.

63. Выпускник профильной докторантуры может заниматься научной и педагогической деятельностью только в случае освоения им цикла дисциплин педагогического профиля и прохождения педагогической практики. Данный цикл осваивается в течение дополнительного академического периода (если не предусмотрен учебным планом), по завершении которого ему выдается соответствующее свидетельство к основному диплому.

64. Докторанту, освоившему полный курс теоретического обучения образовательной программы докторантуры, но не выполнившему научно-исследовательскую компоненту, предоставляется возможность повторно освоить кредиты исследовательской компоненты и защитить диссертацию в следующем учебном году на платной основе.

65. Докторанту, освоившему полный курс теоретического обучения образовательной программы докторантуры, но не защитившему в установленный срок докторскую диссертацию, продлевается срок обучения в докторантуре на платной основе.

66. Вуз организует учебный процесс в докторантуре в соответствии с полученной лицензией и должен соблюдать квалификационные требования, предъявляемые при лицензировании образовательной деятельности.

67. Вуз обеспечивает образовательную деятельность соответствующей материально-технической базой, квалифицированным профессорско-преподавательским составом, библиотечным фондом, доступом к Интернет и другим информационным ресурсам, общежитием иногородних докторантов и другими службами поддержки.

68. Требования к материально-техническому обеспечению.

Вуз, реализующий программы докторантуры, должен располагать материально-технической базой (аудиторный фонд, компьютерные классы, лаборатории, приборное обеспечение, фондовые материалы), соответствующей действующим санитарно-техническим нормам и обеспечивающей проведение всех видов теоретической и практической подготовки, предусмотренных учебным планом, а также эффективное выполнение научно-исследовательской и экспериментально-исследовательской работы докторанта.

69. Требования к разработке образовательной программы подготовки докторантов, включая научные исследования.

Вузы, реализующие программы подготовки докторов PhD и докторов по профилю, разрабатывают и утверждают необходимые учебно-методические документы (рабочий учебный план, программы учебных дисциплин и практик, программы научно-исследовательской/ экспериментально-исследовательской работы и др.).

Программы учебных дисциплин разрабатываются вузами, реализующими образовательные программы докторантуры, на основе настоящего Стандарта и ТУПл по специальностям докторантуры.

Образовательные программы докторантуры в части профессиональной подготовки должны разрабатываться на основе изучения опыта высоко рейтинговых зарубежных вузов и научных центров, реализующих аккредитованные программы подготовки докторов PhD или докторов по профилю.

70. Требования к учебно-методическому и информационному обеспечению: Учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса должно гарантировать возможность качественного освоения докторантами образовательной программы докторантуры.

Реализация образовательной программы должна обеспечиваться свободным доступом к международным информационным сетям, электронным базам данных, к библиотечным фондам, компьютерным технологиям, учебно-методической и научной литературе.

Информационное и учебно-методическое обеспечение осуществляется с последовательным усилением акцента на самостоятельную работу докторантов.

71. Требования к организации практики и научных стажировок.

Практика проводится с целью формирования практических навыков научной, профессиональной деятельности.

Образовательная программа докторантуры должна включать:

1) педагогическую и исследовательскую практику – для обучающихся по программе доктора философии (PhD) (в объеме не менее 3+3 кредита);

2) производственную практику – для обучающихся по программе профильной докторантуры (в объеме не менее 6 кредитов).

Педагогическая практика может проводиться в период теоретического обучения без отрыва от учебного процесса. При этом докторанты могут привлекаться к проведению занятий в бакалавриате и магистратуре.

Исследовательская практика докторанта проводится с целью изучения новейших теоретических, методологических и технологических достижений отечественной и зарубежной науки, а также закрепления практических навыков, применения современных методов научных исследований, обработки и интерпретации экспериментальных данных в диссертационном исследовании.

Производственная практика докторанта проводится с целью закрепления теоретических знаний, полученных в процессе обучения, и повышения профессионального уровня.

Содержание исследовательской и производственной практик определяется темой докторской диссертации.

72. Требования к научно-исследовательской работе обучающегося по программе доктора философии (PhD):

Научно-исследовательская работа докторанта должна:

1) соответствовать основной проблематике специальности, по которой защищается докторская диссертация;

2) быть актуальной, содержать научную новизну и практическую значимость;

3) основываться на современных теоретических, методических и технологических достижениях науки и практики;

4) базироваться на современных методах обработки и интерпретации данных с применением компьютерных технологий;

5) выполняться с использованием современных методов научных исследований;

6) содержать научно-исследовательские (методические, практические) разделы по основным защищаемым положениям.

73. Требования к экспериментально-исследовательской работе обучающегося по программе доктора по профилю:

Экспериментально-исследовательская работа докторанта должна:

1) соответствовать основной проблематике специальности, по которой защищается докторская диссертация;

2) быть актуальной, содержать научную новизну и практическую значимость;

3) основываться на современных достижениях науки, техники и производства и содержать конкретные практические рекомендации, самостоятельные решения управленческих задач комплексного, межфункционального характера;

4) выполняться с применением передовых информационных технологий;

5) содержать экспериментально-исследовательские (методические, практические) разделы по основным защищаемым положениям

74. Результаты научно-исследовательской/экспериментально-исследовательской работы в конце каждого периода их прохождения оформляются докторантом в виде краткого отчета.

В рамках НИРД (ЭИРД) индивидуальным планом работы докторанта предусматривается обязательное прохождение зарубежной научной стажировки.

75. Заключительным итогом научно-исследовательской/ экспериментально-исследовательской работы докторанта является докторская диссертация.

Тема докторской диссертации определяется с учетом ее актуальности не позднее, чем два месяца после приема в докторантуру. Направление диссертационного исследования, как правило, должно быть связано с национальными приоритетами, либо государственными программами, либо программами фундаментальных или прикладных исследований.

76. Основные результаты докторской диссертации должны быть опубликованы в соответствии с пунктом 27 настоящего Стандарта.

77. Требования к содержанию и оформлению докторской диссертации, их подготовке и защите определяются нормативными правовыми актами уполномоченного органа в области образования.

78. Докторская диссертация обязательно должна пройти проверку на предмет заимствования без ссылки на автора и источник заимствования (проверка диссертации на предмет плагиата), которая осуществляется Национальным центром научно-технической информации.

79. Требования к кадровому обеспечению вуза определены квалификационными требованиями, предъявляемыми при лицензировании образовательной деятельности.

Преподаватель вуза имеет свободу выбора способов и форм организации и проведения учебных занятий, методов обучения при условии соблюдения требований учебных планов и учебных программ.

80. Научные школы должны быть признанными в масштабах страны или на международном уровне.

Индикатором признания являются публикации в научных изданиях с высоким импакт-фактором, выполняемые международные и отечественные научные проекты совместно с зарубежными партнерами (за исключением группы специальностей «Военное дело и безопасность»).

81. Преподавательские кадры должны владеть современными интерактивными методами и технологиями обучения, использовать их в учебном процессе.

82. Докторанту в течение двух месяцев после зачисления для руководства докторской диссертацией назначается научное руководство.

Научное руководство и тема исследования докторанта на основании решения ученого совета утверждаются приказом ректора вуза.

83. Научное руководство докторантами осуществляет консультационная комиссия в количестве не менее 2-х человек, назначаемых из числа докторов и кандидатов наук, докторов философии (PhD), один из которых – это ученый из зарубежного вуза (за исключением группы специальностей «Военное дело и безопасность»).

Научными консультантами могут быть лица, активно занимающиеся научными исследованиями в данной отрасли наук (по профилю специальности) и имеющие опыт научного руководства.

4. Требования к уровню подготовки обучающихся

84. Результаты обучения определяются на основе Дублинских дескрипторов третьего уровня (докторантура) и выражаются через компетенции. Результаты обучения формулируются как на уровне всей программы, так и на уровне модуля, отдельной дисциплины.

Дескрипторы третьего уровня предполагают способности:

1) демонстрировать системное понимание области изучения, мастерство в части умений и методов исследования, используемых в данной области;

2) планировать, разрабатывать, реализовывать и корректировать комплексный процесс научных исследований;

3) вносить вклад собственными оригинальными исследованиями в расширение границ научной области, которые могут заслуживать публикации на национальном или международном уровне;

4) критически анализировать, оценивать и синтезировать новые и сложные идеи;
5) сообщать свои знания и достижения коллегам, научному сообществу и широкой общественности;

6) содействовать развитию общества, основанного на знаниях.

85. Общие компетенции докторантуры:

1) иметь представление:

- об основных этапах развития и смене парадигм в эволюции науки;
- о предметной, мировоззренческой и методологической специфике естественных (социальных, гуманитарных, экономических) наук;
- о научных школах соответствующей отрасли знаний, их теоретических и практических разработках;
- о научных концепциях мировой и казахстанской науки в соответствующей области;
- механизме внедрения научных разработок в практическую деятельность;
- о нормах взаимодействия в научном сообществе;
- о педагогической и научной этике ученого-исследователя.

2) знать и понимать:

- современные тенденции, направления и закономерности развития отечественной науки в условиях глобализации и интернационализации
- методологию научного познания;
- достижения мировой и казахстанской науки в соответствующей области;
- (осознавать и принимать) социальную ответственность науки и образования;
- в совершенстве иностранный язык для осуществления научной коммуникации и международного сотрудничества;

3) уметь:

- организовывать, планировать и реализовывать процесс научных исследований;
- анализировать, оценивать и сравнивать различные теоретические концепции в области исследования и делать выводы;
- анализировать и обрабатывать информацию из различных источников;
- проводить самостоятельное научное исследование, характеризующееся академической целостностью, на основе современных теорий и методов анализа;
- генерировать собственные новые научные идеи, сообщать свои знания и идеи научному сообществу, расширяя границы научного познания;
- и эффективно использовать современную методологию исследования;
- планировать и прогнозировать свое дальнейшее профессиональное развитие.

4) иметь навыки:

- критического анализа, оценки и сравнения различных научных теорий и идей;
- аналитической и экспериментальной научной деятельности;
- планирования и прогнозирования результатов исследования;
- ораторского искусства и публичного выступления на международных научных форумах, конференциях и семинарах;
- письма и научной коммуникации;
- координирования и реализации процессов научных исследований;
- системного понимания области изучения и демонстрировать качество и результативность выбранных научных методов;
- участия в научных мероприятиях, фундаментальных научных отечественных и международных проектах;
- лидерского управления и руководства коллективом;
- ответственного и творческого отношения к научной и научно-педагогической деятельности
- проведения патентного поиска и опыта передачи научной информации с использованием современных информационных и инновационных технологий;
- защиты интеллектуальных прав собственности на научные открытия и разработки;
- свободного общения на иностранном языке.

5) быть компетентным:

- в области научной и научно-педагогической деятельности в условиях быстрого обновления и роста информационных потоков;
- в проведении теоретических и экспериментальных научных исследований;
- в постановке и решении теоретических и прикладных задач в научном исследовании;
- в проведении профессионального и всестороннего анализа проблем в соответствующей области;
- в вопросах межличностного общения и управления человеческими ресурсами
- в вопросах вузовской подготовки специалистов;
- в проведении экспертизы научных проектов и исследований;
- в обеспечении постоянного профессионального роста.

86. Специальные компетенции разрабатываются отдельно для каждой специальности докторантуры с учетом требований работодателей и социального запроса общества.

87. Уровень полученных знаний в рамках обязательного минимума и предлагаемого вузом объема учебной нагрузки обеспечивается различными видами контроля.

88. Контроль учебных достижений докторантов и оценка их знаний по учебным дисциплинам или модулям организуется офисом (отделом, сектором) Регистратора на рубежных этапах учебного процесса (по завершении каждого академического периода и учебного года) и должны быть ориентированы на итоговые результаты обучения.

89. Офисом Регистратора ведется учет истории учебных достижений обучающихся, который отражается в их транскрипте установленной формы.

Транскрипт выдается докторанту на основе его письменного заявления на любом этапе его обучения.

90. Контроль знаний, умений, навыков и компетенций докторантов осуществляется при проведении их итоговой аттестации.

91. Итоговая аттестация докторанта проводится в сроки, предусмотренные академическим календарем и учебными планами специальностей в форме сдачи комплексного экзамена и защиты докторской диссертации в соответствии с:

1) Типовыми правилами проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся в высших учебных заведениях, утвержденными приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125;

2) Правилами присуждения ученых степеней, утвержденными приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 31 марта 2011 года № 127;

3) Типовым положением о диссертационном совете, утвержденным приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 31 марта 2011 года № 126.

92. При положительном решении Комитета по контролю в сфере образования и науки Министерства образования и науки Республики Казахстан по результатам проведенной экспертизы лицам, полностью выполнившим образовательную программу докторантуры и успешно защитившим докторскую диссертацию, присуждается ученая степень доктор философии (PhD) или доктор по профилю и выдается диплом государственного образца с приложением (транскрипт).

Приложение 1
к государственному общеобязательному
стандарту послевузовского образования

НОРМА
распределения компонентов образовательной программы докторантуры PhD (срок обучения 3 года)

№	Виды деятельности	Кол-во/кредитов	Кол-во недель	Общий объем в часах	В том числе		Средняя недельная нагрузка
					аудит-х /конт-х с преподавателем	СРД	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Теоретическое обучение (1:2)	36	30	1620	540	1080	54,00
2	Научно-исследовательская (экспериментально-исследовательская) работа докторанта, включая выполнение докторской диссертации (1:7)	28	62	3360	285	3075	54,55
3	Итоговая аттестация (1:6)	5	10	525	75	450	52,50
	ИТОГО	69	102	5505	900	4605	
4	Практика (профессиональная), вт.ч.:	6	15	450	90	360	30,0
	1) педагогическая (1:1)	3	3	90	45	45	30,0
	2)исследовательская (1:7) или	3	12	360	45	315	30,0
	3)производственная (1:4)	6	15	450	90	360	30,0
5	Каникулы		25				
6	Экзаменационная сессия (3x2нед.)		6				
	ВСЕГО (52 нед. x 3 г.– 8 нед. =148нед.)	75	148	5955	990	4965	

ПРИМЕЧАНИЕ:

1. Для получения ученой степени доктора философии (PhD) или доктора по профилю обучающийся должен освоить не менее 36 кредитов теоретического обучения, не менее 6 кредитов практики и не менее 28 кредитов научно-исследовательской (экспериментально-исследовательской) работы докторанта (независимо от запланированных кредитов в ТУПл специальности).

2. На комплексный экзамен планируется 1 кредит, на оформление и защиту докторской диссертации – 4 кредита (независимо от запланированных кредитов в ТУПл специальности).

3. Количество кредитов, выделяемых на практику, должно быть не менее 6 кредитов и устанавливается вузом самостоятельно.

4. Количество недель по видам деятельности может изменяться, при этом средняя недельная нагрузка докторанта не должна превышать 57 часов.

5. Продолжительность каникул должна составлять не менее 5 недель в учебном году, за исключением выпускного курса. Каникулярное время свыше 5 недель в учебном году вуз может самостоятельно перераспределить на другие виды деятельности.

6. Педагогическую практику целесообразно проводить параллельно с теоретическим обучением без отрыва от учебного процесса. НИРД (ЭИРД) целесообразно планировать с самого начала обучения и можно проводить параллельно с теоретическим обучением или с исследовательской (производственной) практикой. При параллельном планировании разных видов деятельности недельная нагрузка по этим видам деятельности должна быть уменьшена с соответствующим увеличением количества их недель таким образом, чтобы средняя недельная нагрузка докторанта не превышала 57 часов.